

● ● ● ● *Sinds twee jaar staat Ruud Huirne aan het roer van Rabobank Food & Agri (Nederland). Voor de bank als 'Wageningse bedrijfs-econoom' de ideale persoon om leiding te geven aan dit onderdeel. Vanuit zijn werk als onderzoeker (later) als leiding-gevende bij Wageningen UR kwam hij in aanraking met de agrarische gouden driehoek. Hij vertelt over de rollen die zijn financiële instelling speelt.*

Ruud Huirne (directeur Rabobank Food & Agri)

‘Gezamenlijk optrekken, daar kom je verder mee’

Wanneer je bedenkt dat hij weliswaar een ‘Wageningse’ is, maar bedrijfseconomie studeerde, is de overstap vanuit het onderzoek bij Wageningen UR naar de Rabobank opeens een stuk plausibeler. Ruud Huirne: “Gezien mijn profiel ben ik enkele jaren terug door de bank uitgenodigd en vervolgens aangenomen voor deze functie.” Het is de bedoeling dat zijn directie de lokale Rabobanken met klanten in de agro- en foodsector op allerlei manieren ondersteunt. Verder is het zo dat hij zijn directie vertegenwoordigt richting het ministerie van EZ en ‘Brussel’. Huirne’s team speelt ook een rol in het aanjagen van innovaties in de land- en tuinbouw.” Niet louter financiering dus, maar ook advisering in brede zin.

Huirne licht toe dat de Rabobank actief meewerkt aan het vasthouden van de sterke positie van onze agro- en foodsector. “Wij verrichten in onderzoeksafdelingen allerlei soorten research ten behoeve van onze klanten. Vaak zijn dit grotere spelers als FrieslandCampina of VION, waarvan wij de huisbankier zijn. Mijn collega’s van de andere directie – Food & Agri (FAR) – doen onderzoek op macro-economisch niveau; mijn directie onderzoekt op het niveau van de individuele producent of verwerker tot aan sectorniveau. Wij hebben zo’n 60.000 individuele boeren en tuinders (dat is 85% van het totaal) als klant en daarnaast nog vele anderen uit de agro- en foodsector. De analyses van research en uit ons eigen onderzoek gebruiken wij om rationalisering van bedrijfsprocessen en ook innovatie bij de agrariër te brengen.”

Visie

Huirne is ook betrokken bij het ontwikkelen van de nieuwe mondiale Food & Agri-visie van de Rabobank. De rol van de bank bij wereldwijde uitdagingen als voedselzekerheid, duurzaamheid, obesitas enzovoort. Volgens hem is de kracht van zijn bank dat die in de gehele agroketens zit, van het uitgangsmateriaal via productie en verwer-

king tot en met distributie. In Nederland, maar ook in het buitenland. Hij zegt: “Praat je over advisering, kom je dus bij de gouden driehoek. Je bereikt niets in je eentje, zonder samenspel van kennisinstellingen, bedrijfsleven en overheid. Die samenwerking heeft Nederland internationaal groot gemaakt op het gebied van agro en food.”

En waarom heeft zich dat juist bij ons ontwikkeld en niet elders? We zijn een klein land, dat altijd goed heeft moeten omgaan met de beschikbare ruimte en een kritische samenleving. Zonder medewerking van de overheid begin je als sector dan niet veel. De Nederlandse overheid heeft lang geleden al erkend dat het ontwikkelen van de sector zonder terugkoppeling – naar bedrijfsleven en ook (toegepaste) wetenschap – veel langzamer zou gaan dan mét. Wageningen UR is de eerste universiteit van Nederland geweest die nationaal en internationaal met succes de derde geldstroom uit de private sector heeft ontwikkeld. Eerst ten behoeve van de exportbevordering, maar inmiddels is onze kennis, maar ook het concept van de gouden driehoek zelf, een exportproduct geworden.”

Gouden driehoek

Huirne vervolgt: “Gezamenlijk optrekken, daar kom je in het buitenland verder mee dan elkaar in elke markt en op elk product bevechten. Het grappige is dat bedrijven die op de binnenlandse markt wel concurreren, wat betreft de buitenlandse marktkansen wél bereid zijn de handen ineens te slaan. De gouden driehoek is eerder een gevolg van de samenwerking zoals die gegroeid is, dan dat zij specifiek is opgetuigd.

Er zijn diverse cases op het gebied van innovatie waarbij de Rabobank betrokken is geweest of betrokken is. Bijvoorbeeld rondom energievoorziening van kassen (aardwarmte), mestverwerking.

Je komt vanuit de betrokken partijen tot een bepaalde mix om zoiets te realiseren. Dat kost dan 10 miljoen en die financiering regelen wij. Is het succesvol, dan exporteer je het nu of later naar landen waar zich dezelfde problematiek voordoet. Dit kan ook betekenen dat je wat wij zien als 'vorige generatie'-oplossingen exporteert. Zoals melkrobots of biologische gewasbescherming in kassen. Onze sector is intussen alweer verder. Specifieke houderijsystemen als het rondeel in de pluimveehouderij of precisielandbouw in de akkerbouw, dat zie je nu steeds vaker. Je eigen sector voortdurend blijven ontwikkelen, dat is noodzakelijk. Is die volgende stap er niet, dan ben je klaar en heeft het buitenland je ingehaald. Mondiaal gezien kan het niet anders dan dat vraagstukken die Nederland heeft opgelost of waarmee wij nu bezig zijn vroeg of laat ook daar zullen gaan spelen. En dan verkeren wij in een goede uitgangspositie om dit alles te exporteren."

In concreto

Van groot naar klein: wat heeft de gemiddelde lezer van Berichten Buitenland, de directeur of exportmanager in het agro- en food-mkb, aan de Rabobank? Huirne: "Nou, wat ik zei. Naast financiering ook markt- en

'Realisme in de advisering'

ander onderzoek, en een enorme expertise in food en agri. Maar ook een stukje realisme in de advisering. Plannen om te internationaliseren, prachtig mooi, maar wat betekent dat voor jou als boer, tuinder of agribusinessmkb'er? Zakelijk én persoonlijk. Het klinkt mooi, een satelliet opzetten in een ander land. Over één nacht ijs gaan, dat moet je niet willen. Ga er eens 'n maand heen, juist in de winter. En bekijk of je dan nog steeds wilt. Onze klant moet wel vanuit een positieve keuze ergens heen willen gaan; en niet vanuit een soort kramp uit ons land vertrekken. Meestal biedt dat weinig kans van slagen."

Ten slotte gevraagd naar de mondiale, exportgerelateerde trends in agro en food, meent Huirne dat – ondanks alle scepsis uit het verleden – er dankzij de WTO toch meer druk komt te liggen op landen die veterinaire of fytosanitaire redenen aanvoeren om bepaalde importen aan banden te leggen. "Je zult als land betere argumenten moeten hebben, om zulke maatregelen te rechtvaardigen." Over de sectoren wil hij nog kwijt "dat de beteren in elke sector hartstikke goed presteren. Je ziet dat de verschillen binnen een sector groter zijn, dan tussen sectoren. In melkveehouderij, akkerbouw (aardappel) en bloembollen heeft Nederland een comfortabele voorsprong. Ook bij het versproduct voor de omringende EU-regio doet Nederland het goed. Sierteelt wordt al getransporteerd per vliegtuig, over de hele wereld." Huirne ziet de toekomst van de Nederlandse agro en food positief in.

Hans van der Lee

● ● ● ● Toine Timmermans werkt al bijna 25 jaar in opeenvolgende functies als onderzoeker en projectleider bij Wageningen UR, en heeft de 'gouden driehoek' als het ware zien ontstaan. De geroemde samenwerking tussen wetenschappelijke en kennisinstellingen, bedrijfsleven en overheid ten behoeve van de agro- en foodsector.

Toine Timmermans (Wageningen UR):

'Samenwerking keten of sector werkt het best'

"Waarom is voedselzekerheid in ons land geen issue?" vraagt Toine Timmermans zich aan het begin van het interview hardop af. "Dat komt zeker door de ontwikkeling van wat wij nu de Europese Unie noemen. Maar specifiek over Nederland gesproken, bestond

er natuurlijk al het bekende OVO-drieluik van onderzoek, voorlichting en onderwijs. Dat was een succes in een tijd dat alle betrokken partijen een gedeelde visie hadden en heeft geleid tot een sterke kennisontwikkeling in de agrarische sector. Na de verzelfstandiging